Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria L

2024/2787

31.10.2024

DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2024/2787

z 23. júla 2024,

ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1009, pokiaľ ide o zaradenie mulčovacích textílií do kategórie komponentných materiálov 9

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1009 z 5. júna 2019, ktorým sa stanovujú pravidlá sprístupňovania EÚ produktov na hnojenie na trhu, menia nariadenia (ES) č. 1069/2009 a (ES) č. 1107/2009 a ruší nariadenie (ES) č. 2003/2003 ([1]), a najmä na jeho článok 42 ods. 1,

keďže:

(1) V nariadení (EÚ) 2019/1009 sa stanovujú pravidlá sprístupňovania EÚ produktov na hnojenie na trhu. EÚ produkty na hnojenie môžu obsahovať len materiály patriace do jednej z kategórií komponentných materiálov (CMC) uvedených v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2019/1009. V uvedenom nariadení sa stanovuje povinnosť, aby Komisia posúdila kritériá biodegradability vzťahujúce sa na mulčovacích textílie s cieľom zahrnúť ich ako komponentný materiál patriaci do CMC 9. Komisia vykonala uvedené posúdenie s prihliadnutím na externú štúdiu (ďalej len „štúdia“) ([2]).

(2) Mulčovacie textílie sa používajú na zachovanie, zlepšenie alebo ochranu fyzikálnych alebo chemických vlastností, štruktúry alebo biologickej aktivity pôdy. Mohli by prispieť k udržaniu vody v pôde a zvýšiť teplotu pôdy, čo by malo pozitívny vplyv na vývoj plodín. Vzhľadom na to, že v dôsledku aplikovania mulčovacích textílií nedochádza k rastu buriny, plodiny už nebudú musieť zápasiť s burinou, ktorá im bráni v prijímaní slnečných lúčov a živín. Používanie mulčovacích textílií by preto mohlo viesť k efektívnejšiemu využívaniu hnojív. Vďaka mulčovacím textíliám by sa takisto znížilo používanie herbicídov, čo by malo prispieť k dosiahnutiu cieľa stanoveného v oznámení o stratégii „Z farmy na stôl“, ktorým je do roku 2030 znížiť celkové používanie chemických pesticídov a z nich vyplývajúce riziko o 50 %.

(3) Zo štúdie vyplynulo, že na trhu sú k dispozícii biologicky rozložiteľné aj biologicky nerozložiteľné mulčovacie textílie, ktoré sa používajú ako vnútroštátne produkty na hnojenie. Mali by sa stanoviť náležité požiadavky na zahrnutie biologicky rozložiteľných polymérov vo forme mulčovacích textílií do rozsahu pôsobnosti nariadenia (EÚ) 2019/1009. Biodegradácia by sa mala posudzovať v pôde aj vo vodných prostrediach.

(4) Štúdia priniesla nástroj na prognózu biodegradabilného správania polymérov, a to uplatnením matematického modelu a preukázaním korelácie medzi biodegradabilitou v skúšobných podmienkach a prírodných prostrediach, ktoré sú reprezentatívne pre rôzne regióny Únie. V štúdii sa teda posudzovali rôzne faktory, ako je teplota pôdy, pH pôdy, obsah vody v pôde, teplota vody a iné faktory súvisiace s vlastnosťami polyméru (chemická štruktúra, kryštalickosť, povrch a hrúbka). V rámci štúdie sa predostreli návrhy týkajúce sa kritérií biodegradability vzťahujúce sa na mulčovacie textílie v pôde a vo vode.

([1]) Ú. v. EÚ L 170, 25.6.2019, s. 1; ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1009/oj.

([2]) Study to assess biodegradability criteria for polymers used in EU fertilising products as coating agents or to increase water retention capacity or wettability and of mulch films (Štúdia na posúdenie kritérií biodegradability vzťahujúcich sa na polyméry, ktoré sa používajú v EÚ produktoch na hnojenie ako povlakové činidlá alebo na zlepšenie schopnosti týchto produktov zadržiavať vodu či zlepšenie ich zmáčavosti a ktoré sa používajú v mulčovacích textíliách), ISBN 978-92-68-05051-7; doi:10.2873/23399.

(5) Pokiaľ ide o kritériá biodegradability v pôde, vzhľadom na to, že v prípade mulčovacích textílií ide o aplikovanie veľkých množstiev polymérov do pôdy, ich biodegradácia by sa mala preukázať najneskôr do 24 mesiacov. V záujme skrátenia skúšobného obdobia by sa mala povoliť zrýchlená skúšobná metóda. V štúdii sa preukázala primeraná korelácia medzi reálnymi podmienkami a teplotami vyššími ako 25 C, čo je teplota využívaná v skúšobných podmienkach. Skúšanie pri vyššej teplote ako 37 C urýchľuje biodegradáciu, pričom sa stále považuje za akceptovateľné z hľadiska mikrobiologických faktorov a environmentálne závislých faktorov v reálnych podmienkach. Z výsledkov, ktoré sa podarilo získať vďaka pôdnemu nástroju vyvinutému v rámci štúdie, vyplýva, že skúšobné obdobie by sa v konkrétnych prípadoch mohlo skrátiť. Preto by sa mala za osobitných podmienok zaviesť alternatívna možnosť zrýchleného skúšania pri teplote 37 C na účely preukázania 90 % konečnej degradácie alebo mineralizácie.

(6) V kritériách biodegradability týkajúcich sa vodných prostredí by sa mal zohľadňovať ako účinok mulčovacích textílií, tak aj dostupné skúšobné metódy. Pokiaľ ide o účinok, mulčovacie textílie sa aplikujú na pôdu v záujme zachovania, zlepšenia alebo ochrany fyzikálnych alebo chemických vlastností, štruktúry alebo biologickej aktivity pôdy, a to v trvaní priemerne 12 mesiacov. Mulčovacie textílie sú teda určené na pomalý rozklad pri vystavení rôznym environmentálnym faktorom, a to najmä slnečnému žiareniu a dažďu. Biodegradácia, ku ktorej sa počas uvedeného obdobia účinku nevyhnutne dochádza, by sa mala obmedziť tak, aby mohla mulčovacia textília naďalej náležite účinkovať. Dostupné skúšobné metódy týkajúce sa biodegradability vo vode sú spoľahlivé počas obdobia 12 mesiacov. Preto by sa mali stanoviť kritériá biodegradability vo vodných prostrediach počas skúšobného obdobia na takej úrovni, ktorá by im umožňovala náležite účinkovať a ktorá by zároveň zabezpečovala, aby nedošlo k akumulácii polymérov vo vodných prostrediach. Predpokladá sa, že proces biodegradácie bude pokračovať aj po 12-mesačnom skúšobnom období a do 24 mesiacov po období účinku dosiahne 90 %. Hoci túto konečnú degradáciu nemožno existujúcimi skúšobnými metódami preukázať, ide o odôvodnený predpoklad, keďže materiál už preukázal potenciál biodegradácie a bude naďalej vystavený rovnakým environmentálnym faktorom. Vzhľadom na prebiehajúce úsilie zamerané na vývoj skúšobných metód týkajúcich sa biodegradácie vo vodných prostrediach, ako aj na podporu inovácií by sa do rozsahu pôsobnosti harmonizačných pravidiel EÚ mali zahrnúť aj mulčovacie textílie, v prípade ktorých možno preukázať, že rovnaké kritériá biodegradácie vzťahujúce sa na pôdu spĺňajú aj vo vodnom prostredí.

(7) Mulčovacie textílie sa v reálnych podmienkach majú aplikovať na pôdu. Nemajú sa dostať do vodných prostredí. Hoci prienik častí mulčovacích textílií do vodného prostredia nemožno úplne vylúčiť, potenciálne riziká pre vodné prostredie sú nižšie, pretože predmetné polyméry by sa dostali do vodných útvarov až po tom, ako by sa začala ich degradácia v pôde. V záujme ďalšieho obmedzenia potenciálnych rizík by sa mala stanoviť požiadavka na označovanie, vďaka ktorej by boli koncoví používatelia upozornení, aby produkt nepoužívali v blízkosti útvarov povrchovej vody a aby zachovávali ochranné pásma v súlade s vnútroštátnymi opatreniami týkajúcimi sa používania hnojív. Ak takéto predpisy neexistujú, malo by sa dodržať minimálne ochranné pásmo v dĺžke 3 metrov. S cieľom zabrániť prieniku do vodných útvarov a podporiť biodegradáciu v pôdach by sa mal navyše na označení mulčovacích textílií uvádzať aj návod na zapracovanie produktu do pôdy po uplynutí obdobia účinku.

(8) V záujme zabezpečenia rovnocenných podmienok hospodárskej súťaže by sa mal vypracovať zoznam skúšobných metód slúžiacich na preukázanie súladu s kritériami biodegradability. Takéto skúšobné metódy sú stanovené v európskych alebo medzinárodných normách, a preto sú spoľahlivé a reprodukovateľné.

(9) Polyméry, ktoré sú už zahrnuté do CMC 9, musia úspešne prejsť testom akútnej toxicity na rast rastlín, testom akútnej toxicity na dážďovkách a testom nitrifikačnej inhibície na pôdnych mikroorganizmoch. V záujme zabezpečenia vysokej úrovne ochrany ľudského zdravia a životného prostredia by sa mali rovnaké testy uplatňovať aj na polyméry v mulčovacích textíliách. Keďže sa mulčovacie textílie používajú v porovnaní s ostatnými polymérmi v CMC 9 vo väčších množstvách, polyméry obsiahnuté v mulčovacích textíliách by mali navyše úspešne prejsť aj testom chronickej toxicity na dážďovkách.

(10) Nariadenie (EÚ) 2019/1009 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Nariadenie (EÚ) 2019/1009 sa mení takto:

1. Príloha II sa mení v súlade s prílohou I k tomuto nariadeniu.

2. Príloha III sa mení v súlade s prílohou II k tomuto nariadeniu.

Článok 2

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 23. júla 2024

Za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN

PRÍLOHA I

Časť II oddiel „CMC 9: INÉ POLYMÉRY AKO ŽIVINOVÉ POLYMÉRY“ prílohy II k nariadeniu (EÚ) 2019/1009 sa mení takto:

1. Vkladá sa tento bod 1a:

„1a. EÚ produkt na hnojenie patriaci do kategórie PFC 3 môže obsahovať polymér vo forme mulčovacej textílie.“;

2. Vkladá sa tento bod 2 a:

„2 a. Polymér v mulčovacej textílii, ktorý sa uvádza v bode 1a, musí spĺňať kritériá biodegradability stanovené v dodatku 2 k tejto prílohe.“;

3. V bode 3 sa úvodné znenie nahrádza týmto znením:

„V prípade polymérov uvedených v bode 1 písm. a) a b) a v bode 1a nesmie polymér ani vedľajšie produkty, ktoré sú výsledkom jeho degradácie, za rozumne predvídateľných podmienok používania vykazovať v EÚ produkte na hnojenie žiadne celkové nežiaduce účinky na zdravie zvierat či rastlín ani na životné prostredie. Polyméry uvedené v bode 1 písm. a) a b) a v bode 1a musia úspešne prejsť testom akútnej toxicity na rast rastlín, testom akútnej toxicity na dážďovkách a testom nitrifikačnej inhibície na pôdnych mikroorganizmoch takto:“;

4. Dopĺňa sa tento bod 4:

„4. Polymér uvedený v bode 1a musí úspešne prejsť testom chronickej toxicity na dážďovkách tak, aby:

a) sa po inkubačnom čase v trvaní 28 dní pozorovaná úmrtnosť a biomasa preživších dospelých dážďoviek v pôde vystavenej skúšobnému materiálu neodlišovala o viac ako 10 % od hodnôt zaznamenaných v prípade preživších dospelých dážďoviek zo zodpovedajúcej referenčnej pôdy, ktorá danému skúšobnému materiálu nie je vystavená;

b) sa po inkubačnom čase v trvaní 56 dní pozorovaný počet potomkov v pôde vystavenej skúšobnému materiálu neodlišovala o viac ako 10 % od hodnôt zaznamenaných v prípade potomkov zo zodpovedajúcej referenčnej pôdy, ktorá danému skúšobnému materiálu nie je vystavená.

Výsledky sa považujú za platné len vtedy, ak v kontrolných vzorkách (t. j. v referenčnej pôde neobsahujúcej skúšobný materiál):

a) pozorovaná úmrtnosť dospelých jedincov po inkubačnom čase v trvaní 28 dní nepresahuje 10 %;

b) v každom replikáte (obsahujúcom 10 dospelých jedincov) sa po inkubačnom čase v trvaní 56 dní vyliahne aspoň 30 potomkov a

c) variačný koeficient reprodukcie nepresahuje 30 %.“;

5. Dopĺňa sa tento dodatok 2:

„*Dodatok 2*

Kritériá biodegradability vzťahujúce sa na polyméry obsiahnuté v mulčovacích textíliách, ktoré sa uvádzajú v oddiele CMC 9 bode 1a

1. Biodegradabilita polymérov obsiahnutých v mulčovacích textíliách, ktoré sa uvádzajú v oddiele CMC 9 bode 1a sa preukazuje v týchto dvoch zložkách životného prostredia:

a) zložka 1: pôda,

b) zložka 2: sladká/brakická/morská voda alebo rozhranie voda – sediment.

2. Polymér musí:

a) v zložke 1:

1. za obdobie 24 mesiacov plus obdobie účinku produktu uvedené na etikete dosiahnuť najmenej 90 % konečnú degradáciu vo vzťahu k degradácii referenčného materiálu alebo

2. za obdobie trvajúce najviac 24 mesiacov plus obdobie účinku produktu uvedené na etikete dosiahnuť najmenej 90 % mineralizáciu meranú ako uvoľnené emisie CO_2.

b) v zložke 2:

1. za obdobie 12 mesiacov dosiahnuť najmenej 30 % konečnú degradáciu vo vzťahu k degradácii referenčného materiálu alebo

2. za obdobie 24 mesiacov plus obdobie účinku produktu uvedené na etikete dosiahnuť najmenej 90 % konečnú degradáciu vo vzťahu k degradácii referenčného materiálu.

3. Na preukázanie kritérií biodegradability uvedených v bode 2 písm. a) sa použije jedna z týchto skúšobných metód:

a) EN ISO 17556 (2019). Plastics – Determination of the ultimate aerobic biodegradability of plastic materials in soil by measuring the oxygen demand in a respirometer or the amount of carbon dioxide evolved (Plasty. Stanovenie úplnej aeróbnej biodegradability plastových materiálov v pôde meraním spotreby kyslíka v respirometri alebo meraním množstva uvoľneného oxidu uhličitého);

b) ISO/CD 23517:2021. plasty – pôdne biodegradovateľné materiály obsiahnuté v mulčovacích textíliách určených na použitie v poľnohospodárstve a záhradníctve;

c) ASTM D5988-96:2018. Standard Test Method for Determining Aerobic Biodegradation in Soil of Plastic Materials (Štandardná skúšobná metóda na stanovenie aeróbnej biodegradácie plastových materiálov v pôde).

4. Ak v teplotnom rozmedzí od 25 do 37 °C neexistuje žiadny fázový prechod (sklený prechod alebo fázový prechod topenia), teplotu počas skúšky v súlade s bodom 3 písm. a) b) alebo c) možno upraviť na 37 °C.

V takom prípade sa príslušné kritérium v bode 2 písm. a) považuje za preukázané, ak polymér:

a) dosiahne počas 10 mesiacov aspoň 45 % konečnú degradáciu alebo mineralizáciu podľa bodu 2 písm. a) v samostatnej skúške pri teplote 25 C, pričom degradácia alebo mineralizácia napredujú a nedošlo k dosiahnutiu stacionárnej fázy, pokiaľ degradácia alebo mineralizácia nedosahuje aspoň 90 %; a

b) jedno z týchto kritérií:

i) za obdobie 10 mesiacov plus obdobie účinku produktu uvedené na etikete dosiahne najmenej 90 % konečnú degradáciu vo vzťahu k degradácii referenčného materiálu alebo

ii) za obdobie trvajúce najviac 10 mesiacov plus obdobie účinku produktu uvedené na etikete dosiahnuť najmenej 90 % mineralizáciu meranú ako uvoľnené emisie CO_2.

5. Na preukázanie kritérií biodegradability uvedených v bode 2 písm. b) sa použije jedna z týchto skúšobných metód:

a) EN/ISO 14851:2019 Determination of the ultimate aerobic biodegradability of plastic materials in an aqueous medium. Method by measuring the oxygen demand in a closed respirometer (Stanovenie úplnej aeróbnej biodegradability plastových materiálov vo vodnom prostredí. Metóda merania spotreby kyslíka v uzavretom respirometri),

b) EN/ISO 14852:2021 Determination of the ultimate aerobic biodegradability of plastic materials in an aqueous medium. Method by analysis of evolved carbon dioxide (Stanovenie úplnej aeróbnej biodegradability plastových materiálov vo vodnom prostredí. Metóda analýzou uvoľneného oxidu uhličitého);

c) ASTM D6691:2018 Standard Test Method for Determining Aerobic Biodegradation of Plastic Materials in the Marine Environment by a Defined Microbial Consortium or Natural Sea Water Inoculum. (Štandardná skúšobná metóda stanovenia aeróbnej biodegradácie plastových materiálov v morskom prostredí definovaným mikrobiálnym spoločenstvom alebo prírodným inokulom s obsahom morskej vody);

d) EN/ISO 19679:2020 „Plastics – Determination of aerobic biodegradation of non-floating plastic materials in seawater/sediment interface – Method by analysis of evolved carbon dioxide“ (Plasty. Stanovenie aeróbnej biodegradácie neplávajúcich plastových materiálov na rozhraní morská voda/pieskový sediment. Metóda analýzy uvoľneného oxidu uhličitého);

e) EN/ISO 18830:2017 „Plastics – Determination of aerobic biodegradation of non-floating plastic materials in seawater/sandy sediment interface – Method by measuring the oxygen demand in closed respirometer“ (Plasty. Stanovenie aeróbnej biodegradácie neplávajúcich plastových materiálov na rozhraní morská voda/pieskový sediment. Metóda merania spotreby kyslíka v uzavretom respirometri)

6. Polyméry možno podrobiť skúšaniu v ktorejkoľvek z týchto foriem:

a) vo forme textílie uvádzanej na trh,

b) vo forme prášku z pomletej textílie.

7. Ako referenčné materiály sa môžu použiť tieto materiály:

   a) pozitívne kontroly: biodegradovateľné materiály, napríklad prášková mikrokryštalická celulóza, bezpopolové celulózové filtre alebo poly-β-hydroxybutyrát;

   b) negatívne kontroly: nebiodegradovateľné polyméry, napríklad polyetylén alebo polystyrén.“.

PRÍLOHA II

V časti I bode 1 prílohy III k nariadeniu (EÚ) 2019/1009 sa dopĺňa toto písmeno fa):

„fa) pre produkty patriace do PFC 3 obsahujúce polymér uvedený v prílohe II časti II oddiele CMC 9 bode 1a:

a) časová lehota po použití produktu, počas ktorej bude pôdna pomocná látka náležite účinkovať (tzv. „obdobie účinku“), ktorá nesmie byť dlhšia ako obdobie medzi dvoma aplikáciami v súlade s návodom na použitie uvedeným v písmene d) tohto bodu;

b) pokyn aplikovať produkt s prihliadnutím na ochranné pásma vyžadované v prípade produktov na hnojenie v súlade s príslušnými vnútroštátnymi predpismi, alebo v prípade neexistencie takýchto predpisov pokyn aplikovať produkt aspoň v trojmetrovej vzdialenosti od akéhokoľvek útvaru povrchovej vody;

c) pokyn na dodržiavanie vnútroštátnych opatrení týkajúcich zaobchádzania s mulčovacími textíliami po uplynutí obdobia ich účinku alebo, ak takéto opatrenia neexistujú, pokyn, aby sa daný produkt po skončení obdobia jeho účinku zapracoval do pôdy a ponechal v nej;“.